

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů
Sekretariát

Záznam ze zasedání

Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů dne 11. října 2004

Datum a místo zasedání: 11. října 2004, pondělí, budova MPSV Na Poříčním právu 1, Praha 2, zasedací místnost Klub (od 13: 00 do 16: 00 hod.)

Program zasedání:

1. Zahájení, schválení navrženého programu vyjma bodů 3 a 4
2. Informace o průběhu projednávání návrhu směrnice Rady EU o zavedení zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu a využívání zboží a služeb
3. Podrobné vyhodnocení stavu plnění resortních priorit a postupů při prosazování rovnosti mužů a žen v resortu ministerstva průmyslu a obchodu
4. Informace z práce pracovní skupiny pro rodinu a rovné příležitosti
5. Vyhodnocení práce pracovní skupiny ministerstva financí ustanovené podle usnesení vlády ze dne 10. září 2003 č. 896 ke zpracování metodiky rozpočtování z hlediska rovnosti žen a mužů (gender budgeting)
6. Informace o dalším postupu týkajícího se soudního rozhodnutí ve věci diskriminace na základě věku
7. Různé
 - Návrhy členek a členů Rady na doporučení vládě
 - Výběr resortů pro vyhodnocení stavu plnění resortních priorit na příštím zasedání rady
 - Projednání návrhu propagačního materiálu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů
 - Informace o EWL (European Women's Lobby)

Přítomní členové a členky, případně jejich zástupci a zástupkyně s hlasovacím právem: předsedkyně rady Mgr. Anna Čurdová (poslankyně PSP ČR), místopředseda Rady JUDr. Čestmír Sajda, MBA (nám. min. MPSV), Mgr. Eva Petrů za RNDr. Josefa Postráneckého (nám. min. MVČR), Ing. Jana Fürstová (nám. MS), Mgr. Bronislava Jonitová za Ing. Jaroslavu Přibylou (nám. MO), MUDr. Milan Špaček (nám. min. MZdr.), Ing. Veronika Vokounová za Mgr. Ivanu Hanačíkovou (vrchní ředitelku sekce MMR), Ing. Stanislav Drápal (místopředseda ČSÚ), JUDr. M. Zvolská za Ing. Jana Wiesnera (předsedu SČMVD), Mgr. Michaela Marksová (místopředsedkyně Asociace pro rovné příležitosti), PhDr. Eliška Janšová (tajemnice Asociace pro rovné příležitosti), PhDr. Zdeňka Hajná (předsedkyně ČSŽ), Mgr. Rut Kolínská (Síť mateřských center), PhDr. Marie Čermáková (ředitelka Sociologického ústavu AV ČR), PhDr. Geraldina Palovčíková, CSc za Mgr. Pavla Přibyla (vrchního ředitele Úřadu MV), Ing. Petr Špirhanzl za PaedDr. Jaroslava Müllnera (nám. min. MŠMT).

Omluvení členové a členky: Ing. Ludmila Müllerová (nám. min. MPSV), MUDr. Jan Jařab (zmocněnec vlády pro lidská práva), Danuše Machátová (ČMKOS)

Ostatní zástupci členů (bez hlasovacího práva): Ing. Štěpán Kováč (za Ing. Ladislava Zelinku nám. min. MF), Ing. Iva Pecháčková (za JUDr. Marii Boháčovou místopředsedkyni Unie katolických žen)

Ředitelka sekretariátu Rady (s hlasem poradním): JUDr. Dagmar Zelenková

Přítomní stálí hosté, zástupci stálých hostů (za hejtmany, primátora hl. m. Prahy a Svaz měst a obcí ČR): Mgr. Hana Vitásková (Ústecký kraj), Ing. Petra Nováková (karlovarský kraj), Mgr. Eva Ferrarová (hl. m. Praha), Michal Poláček (Olomoucký kraj), Jana Borecká (Středočeský kraj), Mgr. Dagmar Plachá (Svaz měst a obcí ČR)

Přítomní hosté: Mgr. Michaela Štěrbová (MS), Mgr. Jitka Vernerová (Mze), Mgr. Helena Knoblochová (Asociace podnikatelek a manažerek), Ing. Alice Zdvihalová (MD), RNDr. Richard Nouza (MPO), PhDr. Iva Tatarová (MPO)

1. Zahájení, schválení navrženého programu

Z 23 členů a členek Rady bylo na počátku zasedání Rady přítomno 10 členů a členek, 6 zástupců členů a členek s hlasovacím právem a 3 zástupci členů a členek bez hlasovacího práva. Celkem bylo přítomno 16 osob s hlasovacím právem. Rada byla usnášeníschopná.

Mgr. Čurdová uvítala nového člena Rady MUDr. Milana Špačka, náměstka ministryně zdravotnictví pro zdravotní péči a mezinárodní vztahy.

Bylo navrženo vypuštění bodů 3 a 4 návrhu programu z důvodu nepřítomnosti náměstka ministra informatiky a náměstka ministra zemědělství, se kterými měly být projednány priority jejich resortů. Program zasedání s vypuštěním bodů 3 a 4 byl schválen hlasováním: 16 – ANO/ 0 – NE/ 0 – Z.

2. Informace o průběhu projednávání návrhu směrnice Rady EU o zavedení zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu a využívání zboží a služeb

Náměstek ministra práce a sociálních věcí JUDr. Čestmír Sajda, MBA podal podrobnou informaci o průběhu projednávání návrhu směrnice Rady EU o zavedení zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu a využívání zboží a služeb. Viz. příloha č. 1.

Rada přijala usnesení, jímž vzala na vědomí zprávu JUDr. Sajdy o průběhu projednávání návrhu směrnice Rady EU o zavedení zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu a využívání zboží a služeb. Výsledek hlasování: 15 -ANO/0 - NE/1 – Z.

3. Podrobné vyhodnocení stavu plnění resortních priorit a postupů při prosazování rovnosti mužů a žen v resortu ministerstva průmyslu a obchodu

Náměstek ministra průmyslu a obchodu RNDr. Richard Nouza pozdravil všechny přítomné jménem ministra průmyslu a obchodu Ing. Milana Urbana a uvedl, že úkolem ministerstva průmyslu a obchodu je průmyslová politika České republiky, v níž se velmi zohledňuje rovnost žen a mužů. Poté předal slovo PhDr. Ivě Tatarové, která podrobně pohovořila o realizaci politiky rovných příležitostí žen a mužů na ministerstvu průmyslu a obchodu. Viz příloha č. 2.

Mgr. Čurdová poděkovala za příspěvek a zahájila diskusi k tomuto bodu.

Po diskusi k jednotlivým bodům příspěvku PhDr. Tatarové Mgr. Čurdová poděkovala za posun k realizaci politiky rovných příležitostí žen a mužů na ministerstvu průmyslu a obchodu a za odvedení dobré práce.

4. Informace z práce pracovní skupiny pro rodinu a rovné příležitosti

Mgr. Marksová rozdala zápis ze zasedání pracovní skupiny pro rodinu a rovné příležitosti ze dne 20. 9. 2004 (viz příloha č. 3). K oběma jeho bodům se rozpoutala diskuse. Z diskuse vyplynulo, že

- k bodu č. 1 zápisu pracovní skupiny pro rodinu a rovné příležitosti podá Ing. Jana Fůrstová písemnou informaci o průběhu rekodifikace občanského zákoníku ve vztahu k rodině na příštím zasedání Rady. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z
- k bodu č. 2 zápisu pracovní skupiny pro rodinu a rovné příležitosti podá písemnou informaci na příštím zasedání Rady MUDr. Špaček. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

5. Vyhodnocení práce pracovní skupiny ministerstva financí ustanovené podle usnesení vlády ze dne 10. září 2003 č. 896 ke zpracování metodiky rozpočtování z hlediska rovnosti žen a mužů (gender budgeting)

Ing. Štěpán Kováč zástupce Ing. Ladislava Zelinky nám. min. MF přednesl podrobnou zprávu o činnosti pracovní skupiny k přípravě metodiky rozpočtování veřejných prostředků z hlediska rovnosti žen a mužů (viz příloha č. 4).

Mgr. Čurdová otevřela diskusi ze které vyplynul úkol zařadit do zápisu kontakt na ministerstvo financí - PhDr. Kateřina Niklová, Katerina.niklova@mfc.cz, tel: 283043084 a Rada vzala na vědomí informaci ministerstva financí. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

6. Informace o dalším postupu týkajícího se soudního rozhodnutí ve věci diskriminace na základě věku

Mgr. Čurdová požádala o ústní informaci Ing. Fůrstovou s odůvodněním, že se o tenhle případ zajímal ministr práce a sociálních věcí i ministr spravedlnosti.

Ing. Jana Fůrstová informovala o tom, že v nedávné době byl mediálně řešen případ ženy, která nebyla přijata do zaměstnání na Katastrálním úřadě v Berouně údajně z důvodu nevyhovujícího věku. Žena spáchala po nabytí právní moci rozsudku, který stanovil, že k diskriminaci nedošlo, sebevraždu. Rozsudek Vojtěcha Cepla mladšího, který údajně potvrdil fakt týkající se věku ženy, nabyl právní moci 30. 6. 2003. K úmrtí ženy došlo koncem září 2003. Článek popisující události vyšel v tisku 13. 9. 2004 a autorka článku měla informace od advokátky postižené ženy. Dle Ing. Fůrstové

novinářka spojila nespojitelné. Soudce Vojtěch Cepl mladší údajně žádal, aby tentýž den bylo v tisku zveřejněno jeho vysvětlení, k čemuž ale nedošlo. Ministerstvo spravedlnosti za tímto účelem vyslalo pracovníci dohledu, nicméně odborem dohledu MS ČR nebylo zjištěno žádné pochybení. Postižená žena žádala omluvu za sdělení, že nevyhovuje věkovému průměru v pracovním kolektivu a 100 000 Kč. Ing. Fürstová uvedla, že soudce Vojtěch Cepl mladší ze tří málo čitelných vět na okraji formuláře výše uvedeného katastrálního úřadu, jež tvořily poznámku psanou rukou, v daném případě nedospěl k závěru, že by došlo k porušení právních předpisů.

Mgr. Čurdová otevřela diskusi se slovy, že příslušný úřad práce udělil Katastrálnímu úřadu v Berouně pokutu ve výši cca 30 000 Kč, tedy je evidentní, že k porušení právních předpisů došlo. Mgr. Čurdová navrhla uzavřít diskusi bez usnesení. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

7. Různé

- Návrhy členek a členů Rady na doporučení vládě – nebyly předloženy.
- Výběr resortů pro vyhodnocení stavu plnění resortních priorit na příštím zasedání Rady.

Rada odsouhlasila výběr resortů ministerstva zemědělství, ministerstva informatiky, ministerstva kultury a ministerstva životního prostředí. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

- Projednávání návrhu propagačního materiálu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Členky a členové Rady podali množství návrhů na úpravu propagačního materiálu Rady. Mgr. Čurdová navrhla veškeré řečené úpravy zapracovat do letáku a rozeslat e-mailem do konce října 2004 k připomínkám. Rada se na tomhle řešení usnesla. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

- Informace o EWL (European Women's Lobby)

Mgr. Čurdová otevřela výše uvedený bod jednání informací o nepřítomnosti JUDr. Boháčové a požádala o informaci Mgr. Marksovou. Mgr. Marksová odkázala na písemnou informaci, kterou poskytla JUDr. Boháčová (viz podkladové materiály k zasedání Rady 11. 10. 2004) a informovala o působení a vlivu EWL v členských státech EU. Následně se rozproutila diskuse, která byla ukončena usnesením, že Mgr. Marksová podá na příštím zasedání Rady podrobnou informaci ohledně jednání EWL v Bruselu. Výsledek hlasování: 14 – ANO/0 – NE/0 – Z

- Mgr. Čurdová znovu otevřela diskusi o výše uvedeném postupu týkajícího se soudního rozhodnutí ve věci diskriminace na základě věku a požádala zástupce ministerstva spravedlnosti o informaci o průběhu dané kauzy.
- Mgr. Petřů podala informaci o e-learningu.
- PhDr. Palovčíková podala informaci o programu DAPHNE II (viz příloha č. 5) a připomněla stínovou zprávu v oblasti rovného zacházení a rovných příležitostí žen a mužů.

- Ing. Drápal, místopředseda Českého statistického úřadu vystoupil s informací o brožurce Ženy a muži v datech. Viz příloha č. 6.
- Na závěr Mgr. Čurdová poděkovala všem přítomným za aktivní účast a zasedání Rady ukončila.

Návrh směrnice Rady o zavedení zásady rovného zacházení s ženami a muži v přístupu a využívání zboží a služeb

(podklad pro ústní informaci)

1. Evropská komise předložila Radě Evropské unie návrh z 5. 11.2003 na směrnici o zavedení zásady rovného zacházení s ženami a muži v přístupu a využívání zboží a služeb.
2. Evropská unie dosud upravovala směrnicemi rovnost žen a mužů v zaměstnání a navazujících oblastech (např. v sociální ochraně, v bezpečnosti práce). Nový návrh se týká rovnosti žen a mužů v občanském životě, v mimopracovní oblasti, zejména upravuje rovný přístup ke zboží, službám a finančním produktům, včetně pojištění.
3. Návrh směrnice obsahoval zákaz používat faktor pohlaví pro výpočty pojistného a dávek v pojišťovnictví jako diskriminační. Používání faktoru pohlaví v pojišťovnictví vede např. k tomu, že v důchodovém pojištění ženy a muži platí sice stejné pojistné, ale výsledkem jsou nižší doživotní důchody pro ženy s ohledem na jejich delší dobu dožití. Nižší důchody však neberou ostatní déle žijící skupiny obyvatelstva – nekuřáci, abstinenti, lidé dodržující životosprávu, lidé s vyšším vzděláním. Ve zdravotním pojištění, např. ve Španělsku, Portugalsku, platí mladší ženy vyšší pojistné než muži a ženy starší 45 let, aby si pokryly náklady svého těhotenství a porodu.
4. Návrh rámcové pozice České republiky byl od prosince 2003 předmětem rozporu. Ministerstvo financí nesouhlasilo se zákazem používání pojistně matematických faktorů dělených na muže a ženy v pojišťovnictví a finančních službách. Ministr práce a sociálních věcí jako ministr odpovědný na problematiku rovnosti žen a mužů předložil rozpor k rozhodnutí vlády. Vláda usnesením č. 598 ze dne 16. června 2004 rozhodla podpořit návrh směrnice o rovném přístupu žen a mužů ke zboží a službám v plném rozsahu, včetně pojišťovnictví a finančních služeb.
5. Složitě jednání v pracovních orgánech Rady Evropské unie probíhalo od prosince 2003 do října 2004. Zatímco asi polovina států prosazovala zákaz použití faktoru pohlaví v pojišťovnictví jako diskriminační, část států považovala jeho použití např. v důchodovém či zdravotním pojištění, za správné.
6. Výsledkem jednání je kompromis:
 - směrnice jasně stanoví, že u nových pojistných smluv použití faktoru pohlaví nesmí vést k různé výši pojistného nebo dávek pro ženy a muže;
 - směrnice umožňuje členským státům připustit výjimky, o kterých musí nejpozději do tří let od účinnosti směrnice informovat Evropskou komisi;

- Evropská komise posoudí opodstatněnost výjimek a do šesti let od účinnosti směrnice podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie spolu s návrhem na novelu směrnice, bude-li pro to důvod.
7. Dne 4. října 2004 návrh směrnice projednala Rada ministrů práce a sociálních věcí a s výjimkou Německa vyslovily členské státy s návrhem směrnice souhlas. Německo své vyjádření odložilo na dobu cca 10 dní, protože ještě řeší soulad textu směrnice s německou ústavou ve věci smluvní svobody a zákazu diskriminace.
8. Směrnice dává možnost výjimek v oblasti pojišťovnictví a bude záležitostí České republiky, zda vůbec a jak jakým způsobem budou výjimky připuštěny.

Česká republika v jednání prosazovala:

- zákaz diskriminace z důvodu pohlaví v přístupu ke zboží a službám,
- zákaz používání faktoru pohlaví v pojišťovnictví a finančních službách,
- co největší omezení možných výjimek v pojišťovnictví, průhledný mechanismus jejich povolování,
- podklady pro výpočet pojistného a dávek v případě výjimek musí být přístupné veřejnosti, aby jejich použití bylo veřejností kontrolovatelné,
- musí být jasně řečeno, že těhotenství a mateřství nesmí být důvodem pro rozdílné sazby pojistného nebo dávek mezi ženami a muži, resp. mezi ženami navzájem (např. mladší a starší ženy),
- ustavení pracovní skupiny při Evropské komisi pro posouzení výjimek, s tím, že v pracovní skupině budou zastoupeny nejen členské státy, pojišťovny a organizace na ochranu spotřebitele, ale též odborníci na genderové otázky, nestátní neziskové organizace prosazující rovnost žen a mužů a vznikající Evropský genderový institut.

Informace o realizaci politiky rovných příležitostí žen a mužů na MPO pro zasedání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Ministerstvo průmyslu a obchodu, jak je jeho působnost definována v kompetenčním zákoně, se ve vztahu k problematice rovnosti mužů a žen prioritně zaměřuje na problematiku **podpory rozvoje podnikání žen**, což se promítá do úkolů, vytčených v rámci resortní politiky rovných příležitostí.

Aktivity, vyplývající z těchto úkolů, lze rozčlenit na **interní** (v rámci aparátu ministerstva) a **externí** (aktivity vztahující se ke kompetencím v rámci resortu).

Z interních aktivit jsou nejvýznamnější vzdělávací akce, jejichž účelem je předávání aktuálních informací z dané oblasti.

- V lednu 2004 se na MPO uskutečnil seminář pro zaměstnance MPO a dalších pozvaných resortů (MF, MPSV) „Rovné příležitosti mužů a žen v přípravě na strukturální fondy EU v ČR“. Toto téma bylo vybráno s ohledem na věcnou působnost MPO i vzhledem k aktuálnosti problematiky. Na semináři vystoupila irská expertka Anne Marie McGauran, ředitelka odboru rovných příležitostí na irském ministerstvu spravedlnosti a reformy veřejné správy, která zprostředkovala irské zkušenosti se zohledňováním genderového principu při zpracování projektů na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů, dále pan Juan Pedro Pérez Escanilla, ředitel odboru regionálních politik z DG Regio v Evropské komisi, který měl prezentaci na téma „Implementace gender mainstreamingu v programových dokumentech strukturálních fondů“. Z českých odborníků vystoupily JUDr. Dagmar Zelenková, vedoucí oddělení rovnosti mužů a žen na MPSV s příspěvkem „Politika rovných příležitostí mužů a žen v ČR“, dále pak i Ing. Eva Bosáková, CSc., vedoucí Národní kanceláře EQUAL, NVF, která hovořila o Evropské iniciativě EQUAL. V rámci následné diskuse měli účastníci možnost vyměnit si zkušenosti z dané oblasti. Díky tomuto semináři byly navázány zahraniční kontakty, které umožní další spolupráci při realizaci politiky rovných příležitostí.

Jedním z nejdůležitějších úkolů v oblasti vzdělávání bude pro nejbližší období osvojení metod a technik mainstreamingu vybranými zaměstnanci ministerstva.

Z externích aktivit je nejvýznamnější dlouhodobá spolupráce se čtyřmi asociacemi podnikatelek a manažerek, jejímž hlavním cílem je podpora projektů, řešících rovnost mužů a žen. Jedná se o Asociaci podnikatelek a manažerek ČR (APM ČR), Středočeskou asociaci manažerek a podnikatelek (STAMP), Jihočeskou asociaci podnikatelek a manažerek JAPM) a Moravskou asociaci podnikatelek a manažerek (MAPM).

- Účelem spolupráce s uvedenými asociacemi je podpora rozvoje podnikání žen v průmyslu, obchodu a ve službách, a to zejména v oblastech se zvýšenou mírou nezaměstnanosti. MPO předává asociacím aktuální informace o podporách podnikání v ČR, o možnostech zahraniční pomoci, přehledy o státních programech, o Operačním

programu průmysl a podnikání spolufinancovaném ze strukturálních fondů EU, statistické údaje o sektoru malého a středního podnikání atd.

- V roce 2003 vystupovalo MPO jako partner při přípravě mezinárodní konference **„Žena – tvůrčí osobnost třetího tisíciletí“**, kterou organizovala MAPM a TOP Centrum podnikatelek Slovenska, spoluorganizátoři byly STAMP a JAPM. Cílem konference bylo vytvořit prostředí pro výměnu informací, kontaktů a zkušeností mezi ženami – podnikatelkami a manažerkami v ČR, ale také v SR a v dalších zemích - networking. Tato informační síť slouží ženám jako nástroj rozvoje podnikání, dalšího vzdělávání a profesního rozvoje, a tím následně přispívá k rozhodnutí dalších žen začít podnikat.

- V červnu 2004 byl v rámci dotační politiky MPO vyhlášen program „Podpora podnikatelských aktivit a prosazování rovnosti mužů a žen“. Program realizuje plnění usnesení vlády č. 597/2003 při naplňování dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu na rok 2004 a usnesení vlády č. 453/ 2004 formou podpory podnikatelských aktivit a prosazování rovnosti mužů a žen.

Podporovanými aktivitami v rámci programu jsou :

- Poskytování poradenských a informačních služeb pro ženy podnikatelky, sumarizace získaných poznatků a jejich popularizace pro praktické využití v obecné praxi.
- Realizace vzdělávacích akcí a aktivit se zvláštním zřetelem na přípravu žen podnikatelek a manažerek a zvyšování potřebných dovedností pro podnikatelky a manažerky.
- Pořádání nebo účast na konferencích a seminářích rozšiřujících poznatky a zajišťujících výměnu zkušeností z činnosti žen podnikatelek a manažerek v každodenní praxi.
- Vydávání publikací a tiskovin v tištěné i elektronické podobě pro podporu aktivit ve výše uvedených bodech.

Do programu se přihlášily 4 subjekty z oblasti neziskových organizací se žádostmi o zařazení do programu podpory. V současné době již bylo ukončeno přijímání žádostí a probíhá vyhodnocovací proces, na jehož základě bude každému subjektu, který splní podmínky programu, poskytnuta podpora do výše max. 100 tis. Kč, při zajištění spoluúčasti subjektu žadatele v min. výši 30 %.

- Problematiku zlepšování zaměstnatelnosti, rozvoj podnikání, podporu adaptability a rovných příležitostí všech skupin občanů znevýhodněných na trhu práce zastřešuje program Iniciativy společenství EQUAL, který je podporován v rámci Evropského sociálního fondu. V roce 2004 bylo vyhlášeno 2. kolo této iniciativy s uzavřením příjmu žádostí k 30. září 2004.

MPO vystupuje jako rozvojový partner v projektu, který byl předložen Moravskou asociací podnikatelek a manažerek, jehož cílem je **„Vytvoření systému podpory pro rozvoj ženského podnikání v ČR“**. Jedná se v první fázi o pilotní projekt v Jihomoravském a Zlínském kraji, jehož rozšíření na celé území se předpokládá následně po získání zkušeností. Jednotlivé akce projektu jsou plánovány až do roku 2007.

- Nejaktuálnější aktivitou z posledního období je účast MPO na projektu **„Role rovných příležitostí v prosperitě podniků“**. Jedná se o průzkum sledující

uplatňování genderové politiky ve firmách, realizovaný prostřednictvím nevládní organizace Gender Studies, o.p.s., v rámci dvouletého projektu podpořeného z programu EU Phare 2002. MPO participuje na projektu formou účasti na soutěži o nejlepší genderovou firmu v ČR. Na toto téma proběhla dne 13.8.2004 na MPO tisková konference, na níž byl vyhlášen nultý ročník soutěže. Tato soutěž by se do budoucna měla stát nástrojem pro prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže na českém trhu práce. Vzhledem k tomu, že cíle uvedené soutěže jsou plně v souladu se záměry MPO v realizaci politiky rovných příležitostí, MPO převzalo záštitu nad mezinárodní konferencí na téma „Role rovných příležitostí pro ženy a muže v prosperitě podniků“, která se bude konat 23.11.2004, kde bude ministrem průmyslu a obchodu vyhlášen a oceněn vítěz soutěže.

Součástí agendy rovných příležitostí je každoroční zpracování resortních priorit a postupů při prosazování rovnosti mužů a žen. Tento materiál je zpracováván vždy ke konci roku a zasílán na MPSV jako gestorovi současně s vyhodnocením plnění za minulé období a po jeho schválení je uveřejňován na intranetu MPO. Co se týče resortních priorit na rok 2004, **všechny úkoly byly splněny nebo se průběžně plní**. Za poslední období došlo k realizaci široké škály aktivit nad rámec úkolů, navrhovaných v tomto materiálu, což vedlo ke zvýšení nároků na danou agendu. Vzhledem k této skutečnosti a s ohledem na průřezovost problematiky byla v roce 2003 na MPO založena pracovní skupina pro rovné příležitosti složená ze zástupců všech sekcí. V rámci připravované reorganizace v aparátu MPO se počítá s delegováním některých úkolů na další odborné útvary.

Závěrem lze konstatovat, že za šestileté období, kdy se začala agenda rovných příležitostí na MPO rozvíjet, **došlo v této oblasti ke značnému posunu**, a to zejména ve vnímání daného tématu: od počátečního nepochopení až odmítavého postoje některých zaměstnanců k určitému ztotožnění se s problematikou, minimálně v okruhu zainteresovaných útvarů. Přesto do nejbližší budoucnosti bude nutné věnovat stále **větší pozornost medializaci problematiky rovných příležitostí**, a to nejen v rámci úřadu, ale i externě.

Zpracovala: PhDr. I. Tatarová, 02730

Předkládá: PhDr. R. Májíček, ŘO 02700

**ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ VÝBORU PRO RODINU DNE 20. 9. 2004
RADY VLÁDY PRO ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI ŽEN A MUŽŮ**

Přítomni: S. Drápal (ČSÚ), J. Zeman (NCR), M. Bartošová (poradkyně MPSV), J. Müllner (MŠMT), M. Zvolská (za pana Wiesnera-ŠCMVD), E. Janšová (ARP), R. Kolínská (MC), M. Marksová-Tominová (ARP).

Omluveni: M. Potůček, J. Rychtaříková, B. Boučková

Program zasedání:

1. Diskuse o novele Zákona o rodině, resp. rekodifikaci občanského zákoníku – byla vznesena řada otázek, které je třeba znát a odpovědi na které nejsou známy. Výbor tedy jednomyslně přijal následující usnesení:
„Výbor pro rodinu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů doporučuje Radě požádat člena/ku Rady z Ministerstva spravedlnosti, aby informoval/a Radu o průběhu rekodifikace občanského zákoníku ve vztahu k rodině.“
2. Diskuse o textu z Ministerstva zdravotnictví, který byl zařazen do Národní zprávy o rodině (*Citace z textu:* „Zřizovateli jeslí, jsou v současné době převážně krajské úřady. Vzhledem ke skutečnosti, že stát umožňuje matkám péči o dítě do věku 4 let, počet jeslí v ČR klesá. Ministerstvo zdravotnictví tento trend podporuje, neboť optimálnímu vývoji dítěte v tomto věku nejvíce vyhovuje individuální péče ve vlastní rodině. Dle připravovaného zákona o zdravotní péči a zdravotnických zařízení jesle jako zdravotnická zařízení nebudou existovat. V souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění, vznikla živnost „péče o dítě do 3 let věku v denním režimu“. Cílem této živnosti je obdobná činnost jako v příslušném zdravotnickém zařízení, avšak nejedná se o zdravotnické zařízení. Přesto zákon klade důraz k výkonu příslušné činnosti z pohledu zajištění dostatečné péče o děti. Nařízením vlády ze dne 14.5.2001 byl stanoven seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost stanovenou tímto nařízením.“). Členové a členky výboru vyjádřili znepokojení nad tímto návrhem z mnoha různých hledisek (např. S. Drápal konstatoval, že tímto opatřením by údaje o zařízení pro děti do 3 let bylo prakticky nemožné dále mapovat) včetně toho, že taková změna by se neslučovala se současným trendem zvyšování podpory pro rodiny s dětmi tak, aby se zvrátil negativní populační vývoj v ČR, a jednomyslně přijali následující usnesení:
„Výbor pro rodinu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů doporučuje Radě požádat člena/ku Rady z Ministerstva zdravotnictví, aby podrobně informoval/a Radu o podrobnostech a) v čem spočívá navrhovaná živnost, b) jak si představuje MZ další vývoj v této oblasti, tedy péči o děti do tří let, c) o všech dalších podrobnostech vztahujících se k tomuto tématu.“
3. Diskuse o chystané Koncepci rodinné politiky – do příštího zasedání Výboru předloží M. Marksová plán vypracování Koncepce. J. Zeman informoval o již existujícím návrhu z dob RVDMR s tím, že je třeba především v této oblasti přijmout politické rozhodnutí. M. Bartošová informovala o tom, že koncem října bude jedna z dílen budoucnosti organizovaná CESES věnována části rodinné politiky.
4. R. Kolínská informovala členy a členky Výboru o předávání ceny „Společnost přátelská rodině“ Síti mateřských center dne 1. října na Magistrátu hl. m. Prahy.

V Praze dne 4. 10. 2004

Zapsala: M. Marksová-Tominová

Zpráva o činnosti pracovní skupiny

k přípravě informativní metodiky rozpočtování veřejných prostředků z hlediska rovnosti žen a mužů

Vláda ČR přijala dne 10. září 2003 usnesení (č. 896) k doporučení Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů ve věci zpracování metodiky rozpočtování z hlediska rovnosti žen a mužů, ve kterém ministru financí uložila zveřejnit do 30. června 2004 informativní metodiku rozpočtování veřejných prostředků z hlediska rovnosti žen a mužů. Součástí úkolu bylo ustavit do 15. října 2003 pracovní skupinu ke splnění uvedeného úkolu.

Prostřednictvím dopisu NM Zelinky, člena Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, byly osloveny vytypované státní instituce a nestátní neziskové organizace.

Ministrem financí pak byli jmenováni zástupci a zástupkyně těchto státních institucí a nestátních neziskových organizací:

Ministerstvo práce a sociálních věcí (JUDr. Dagmar Zelenková a Ing. Vladimír Mašek), Český statistický úřad (Ing. Bohdana Holá a PhDr. Eva Čáková), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (PhDr. Hana Frýdová), Český svaz žen (PhDr. Zdeňka Hajná), Unie katolických žen (JUDr. Marie Boháčová), Síť mateřských center v ČR (Mgr. Rut Kolínská), Asociace pro rovné příležitosti mužů a žen (Mgr. Michaela Marksová-Tominová), Svaz měst a obcí (Dagmar Plachá), Ministerstvo financí (Ing. Bohumila Týblová z odboru Státního rozpočtu a Ing. Zdenka Mráčková a Ing. Rudolf Kotrba z odboru Financování územních rozpočtů).

Vedením pracovní skupiny byl pověřen ředitel odboru Personálního Ministerstva financí, PaedDr. Vilém Buriánek, tajemnicí se stala koordinátorka pro oblast rovnosti žen a mužů v resortu MF, PhDr. Kateřina Niklová.

S žádostí o vyslání odborných konzultantů byly osloveny i dvě vysoké školy - Vysoká škola ekonomická, Fakulta financí a účetnictví, katedra veřejných financí a Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity, katedra veřejné ekonomie, které doporučily Ing. Michaelu Foltysovou a Ing. Marka Pavlíka. Mgr. Marksová-Tominová následně doporučila třetí odbornou konzultantku, PhDr. Lenku Simerskou, socioložku z Gender Studies.

Na prvním jednání pracovní skupiny, které proběhlo 19. 11. 2003, byl stanoven harmonogram práce skupiny a navrženy cíle, metody a celkový charakter metodiky. Místem jednání bylo vždy Ministerstvo financí. Pracovní skupina se sešla celkem čtyřikrát, v mezidobích však probíhala intenzivní elektronická korespondence.

Po zjištění rozsahu a hloubky odborného záběru zahraničních studií a dokumentů k gender budgetingu doporučili odborní konzultanti dodržet striktně i n f o r m a t i v n í rozsah příručky. Přesto je možno konstatovat, že příručka přinesla mnoho nových poznatků, a to i v mezinárodním měřítku, jak bylo následně konstatováno i na veřejném slyšení Výboru pro rovné příležitosti Rady Evropy (25. 5. 2004).

Mezi cíli pracovní skupiny bylo především zpracovat dané téma jako příručku, která by byla srozumitelná i tomu, kdo nemá ekonomické vzdělání a která by byla i lákavě graficky zpracována tak, aby přitom nebyla snížena její odborná úroveň. Od počátku se uvažovalo také o zajištění osvětové kampaně v souvislosti se zveřejněním metodiky. Cílem kampaně bylo seznámit s metodikou nejen úředníky veřejné správy, ale především členy zastupitelstev všech

obcí, které zpracovávají rozpočet. Pro mnohé z nich to bylo zároveň první seznámení s genderovou problematikou.

V rámci této kampaně se podařilo zajistit genderové zaměření televizního pořadu s vysokou sledovaností („Dobré ráno“ v ČT 1 25. 5. 2004, kde jako hlavní hosté vystoupili PaedDr. Buriánek z Ministerstva financí a Mgr. Králíková z Gender Studies), dále vyšel odborný článek v týdeníku Ekonom (autoři PhDr. Niklová, Ing. Foltysová a Ing. M. Pavlík) a vysílal se pořad o gender budgetingu v ČRo 6 v rámci cyklu „Hovory na bělidle“ (Ing. M. Pavlík s Ing. Zvěřinovou, místostarostkou Žďáru nad Sázavou).

Samotná publikace „Informativní metodika rozpočtování z hlediska rovnosti žen a mužů“ byla veřejnosti představena na celostátní konferenci, kterou připravilo Ministerstvo financí ve svých prostorách dne 21. 6. 2004. Vystoupili na ní Mgr. Anna Čurdová, JUDr. Čestmír Sajda, MBA, Ing. Ladislav Zelinka, Ph.D., JUDr. Dagmar Zelenková, Mgr. Alena Králíková, PaedDr. Vilém Buriánek. Konference se konala pod záštitou ministra financí, který přislíbil i osobní účast (z té však bohužel nakonec pro další naléhavé pracovní povinnosti sešlo). Hlavní odborný příspěvek přednesli Ing. Foltysová a Ing. M. Pavlík. K účasti na konferenci byli osobně pozváni všichni hejtmani (většina z nich vyslala alespoň své zástupce) a dále se zúčastnila řada představitelů a představitelky NNO, odborné veřejnosti a několik starostek či místostarostek z menších obcí.

Publikaci se podařilo, díky finanční podpoře Ministerstva práce a sociálních věcí, vydat tiskem, a to v nákladu 15.000 výtisků. Rozeslána byla členům vlády, členům poslaneckých i senátorských klubů Parlamentu ČR, hejtmanům, nestátním a neziskovým organizacím, které se podobnou problematikou zabývají, odborovým orgánům, státním a akademickým organizacím, knihovnám vysokých škol s ekonomickým a sociálním zaměřením a především všem obcím, které zpracovávají rozpočet.

Gender budgetingu byla věnována i dvě vydání týdeníku Veřejná správa – ve dvou obsáhlých přílohách tam vyšla informativní metodika v plném znění a v prvním z těchto čísel celou problematiku uvozoval i článek PhDr. Niklové.

Informace o konferenci byla kromě toho zveřejněna i v Měsíčníku měst a obcí, v časopisu Moderní obec a samozřejmě i na www.feminismus.cz.

Ministerstvo financí připravilo samostatnou kapitulu o gender budgetingu pro e-learningový program určený úředníkům veřejné správy (samotná metodika by měla být v plném znění zpřístupněna přímo z programu). Od 30. 6. 2004 je metodika vystavena rovněž na internetové stránce Ministerstva financí.

Úkol daný ministru financí usnesením vlády č. 896 ze dne 10. 9. 2003 byl tedy v plné míře splněn.

Informační kampaň k gender budgetingu bude pokračovat i na podzim 2004, kdy se otevře diskusní fórum v časopise Veřejná správa a Ministerstvo financí bude také s tímto tématem dále pracovat.

V Praze dne 21. září 2004

Zpracovala: PhDr. Niklová, MF

Projekt DAPHNE II – program přímo řízený EK, cílem projektu je pomoc proti násilí páchaném na ženách, dětech a mladistvých.

Dne 7.10.2004 se na Ministerstvu vnitra uskutečnila informační schůzka k programu DAPHNE II, organizovaná odborem prevence kriminality.

Účastní za NNO: Vzdělávací institut ochrany dětí, Rosa, Rozkoš bez rizika, Elektra, Sdružení Linka bezpečí, Slezská diakonie-ELPIS, Dětské krizové centrum, Liga lidských práv, Česká společnost na ochranu dětí, Projekt Šance, La Strada, IOM

Vzhledem k tomu, že půjde o meziresortní program a s MV budou spolupracovat MPSV a MZ, schůzky se zúčastnily i dvě pracovnice MPSV a jedna pracovnice z MZ.

Projekt DAPHNE II pro rok 2004

Pro rok 2004 byla uzávěrka projektů v červnu a v červenci. V rámci EU bylo podáno 183 projektů, k hodnocení bylo předloženo 145 projektů a 31 projektů bylo vybráno. Pouze na 3 projektech participují jako partneři naše organizace, jsou to :

- BKB
- La Strada
- VÚPSV

Zbylé projekty nesplňovaly základní princip projektu – nové/innovativní metody práce, prostředí či problematika.

Další nedostatky projektů-důvody k vyřazení :

- nedostatečná analýza rizik (hlavní),
- nejasné financování po ukončení dotace z EU,
- implementace stávajícího-nic nového,
- nevhodná volba realizátora, s danou problematikou nemá dostatečné zkušenosti.

Projekt DAPHNE II pro rok 2005

Výzva – listopad 2004,
Odevzdání projektů – únor 2005

Priority :

1. rehabilitační programy pro agresory,
2. statistiky,
3. zapojení cílových skupin
 - a) děti a mládež – násilí na ulici,
 - b) děti, mládež a ženy z problém.a sociálně slabých rodin,
 - c) sex a obchod.

Požadavky zúčastněných NNO na MV , které byly pracovníky MV přijaty jako závěry schůzky :

1. Umožnit přístup k úspěšným projektům na rok 2004 .
2. Uspořádat seminář k tvorbě nových projektů na rok 2005 dle stanovených priorit a k novým pojmům a termínům a to nejpozději začátkem ledna 2005.

Vážený členové rady vlády,

v roce 2003 vydal Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí brožurku Ženy a muži v datech. Tato brožurka je určena široké veřejnosti (tím se liší od ročenkové publikace Zaostřeno na ženy a muže, která je určena veřejnosti odborné). Brožurka byla vydána ve velkém nákladu a ve dvou jazykových mutacích (české a anglické) a distribuována jednak všem středním školám v ČR, jednak všem ostatním, kteří o ni projeví zájem na konferencích, přednáškách nebo seminářích pořádaných k tématu „rovné příležitosti žen a mužů“.

V příštím roce (zhruba v září) bychom rádi vydali aktualizovanou brožurku znovu. Byli bychom rádi, aby obsah této brožurky reflektoval současnou úroveň znalostí o této oblasti v oficiálních informačních zdrojích a zároveň, aby způsob prezentace co nejlépe zasahoval cílovou skupinu publikace.

Proto Vám brožurku (pro případ, že byste se s ní ještě blíže neseznámili) dáváme k dispozici a prosíme o připomínky k obsahu a formě publikace, které by pomohly ke zlepšení příštího vydání a reflexi názorů osob, které se problematikou zabývají.

Vaše případné připomínky, prosím, zašlete na jeden ze tří e-mailů uvedených na první textové stránce brožurky, a to **do 31.10.2004**.

Došlé připomínky s jejich autory prodiskutujeme a o výsledcích Vám přinesu zprávu na příští jednání Rady v listopadu 2004.

Předem děkuji jménem autorského kolektivu za Váš čas, který případně věnujete snaze o zlepšení vydávané publikace.